

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu
(administracija) in ekspedicijska za
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. —
za pol leta . . . 5 " —
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu hišna
št. 190.

Izhaja petkrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Zadnje dogodbe na Turškem.

Ko sta bila v Solunu konsula nemški in francoski v mošnji pobita, je Evropa nastavila eno uho in poslušala, kaj to pomeni in če bo še kaj tacega slišati. A različni oficijozni in „turški“ listi so brž pridrlji na oder in vznemirjenemu svetu pravili, da to nič ne pomeni, da je le surova množica to storila in da bodo turške sodnije z morilci ostro postopale. Potem je bilo res nekaj Turkov obešenih, ali so bili krivi umora, ali ne, to Evropo ni brigalo; dala se je potolažiti, kakor ljudstvo, ki pridere tje, kjer se zeló kadi, a se zopet razide, če se na strehi pokaže strgar in pove, „da je že vse ven.“ Evropskih vlad zastopniki so zopet pričeli svoj diplomatični razgovor.

Drug pók in krik: „Sultan Abdul-Aziz je odstavljen.“ — „Oho! To je že nekaj. Čujmo!“ Tako rekó evropski diplomati, planejo kviško in gredo k oknom poslušat, kaj bo. „Novi Sultan je Murad-Efendi“, naznanja rog iz Carigrada na dalje. „Hm, hm“, mrmrajo državni kancelarji, vsak stopi v svoj kot in se zamisli. Čez kratek čas pa se približajo zopet drug drugemu in kmalu so vsi le ene misli, namreč te, da ne gre drugače, nego pripoznati Murada V. za pravičnega naslednika Azizevega in pogajanje, ki so ga začeli s prejšnjim sultanom, nadaljevati s sedanjim. Iz tega je videti, da diplomati so kaj dobrovoljni ljudje, katerim je vse prav, kar je, če se je tudi proti njihovi volji naredilo.

Nadalje poroča telegram iz Carigrada: „Bivšega sultana Abdul-Aziza so umorili.“ — „Bes te plentej, to je neprijetno! Kaj bo rekla evropska civilizacija“, godrnjajo diplomati in nadaljujejo: „Ali v Carigradu ni nobenega diplomata — vsaj pri telegrafu?“ In res, kakor da bi bili v Carigradu slišali te besede, pride za

prvim telegramom brž drugi, ki naznanja: „Bivši sultan si je sam žile prestrigel.“ — „Nekoliko bolje“, mrmrajo diplomati, „ali vendar še neukretno. Ali v Carigradu nimajo britev, nožev, revolverjev? Ljudstvo bo nerado verjelo, da si je sultan sam žile prerezal s škarjami, ker je taka operacija na samem sebi nekoliko težavna, posebno če boli. Vendar tudi ljudstvo je to verjelo in se potolažilo, kolikor toliko.

Zopet pók. „Sultanova mati in dva sina njegova so umorjeni“, se trobi zopet s Carigrada po svetu. „To ni nič za nas, to je le strašna, senzacijska dogodba za ljudstvo“, pravijo diplomati in nadaljujejo svoj pogovor. Različno ljudstvo pa res potem začne pogovarjati se o tem, kako prijetno mora biti v mestu, kjer se najviše osebe kar kakor muhe pobijajo in Mohamedu pošljajo. Ta pogovor postane tako glasen, da moti celó različne načrte pletóče diplomate, tako, da jamejo popraševati, zakaj je ljudstvo tako vznemirjeno in razjarjeno.

Vnovič pók, da se okna stresejo. Diplomati deró k oknom poslušat, kaj je. „Minister unanjih zadev je zaboden, vojni minister vstreljen, minister mornarstva smrtno ranjen“, doni iz Carigrada. — Kar vse prejšnje grozne novice niso mogle, to stori ta najnovejša: evropskih diplomatov se loti — nemir.

Res ta zadnja dogodba je pa tudi taka, da mora vsacega vznemiriti, ne le diplomatov. Država, kjer se najveljavnejše osebe mahoma spravljajo s poti s smodnikom in nožem, je pač do jedra gnjila, kajti kdo li si more biti svest svojega življenja v nji, če morajo najvišji mogočnjaki trepetati pred morilci! Bo li priprost človek varen v državi, v kateri pade po morilcu tisti, ki zapoveduje vsi vojni, ki ima le migniti s prstom, pa ima krog sebe vojakov kakor v gozdu dreves?

Za diplomacijo evropsko pa je ta dogodba še druge hude važnosti. Do zdaj je po vsi sili prizadevala si ustajati potlačiti na mirni poti, z besedo in peresom. Pogojevala se je tedaj s turškimi ministri, posebno z Avni-pašo, ministrom unanjih zadev, kateri je imel pri vseh državnih ministrih evropskih največ zaupanja. Tudi Radšid-paša, vojni minister, je imel še uho za evropske besede, in ker teh dveh Murad pri svojem nastopu ni zapodil niti Mohamedu dal poslati, zato so upali evropski državni ministri, da se bo dala tudi po vseh prejšnjih dogodbah še govoriti pametna beseda s Turčijo. Te nade se je posebno trdo držal Andrassy, ker bi mu jako težko délo potegniti se odločno za ustajnike — Slovane.

Zdaj je vse drugače. Móž, s kterimi bi bilo pogajanje morda že skoro dozorelo, ni več, Turki so jih s poti spravili. Za evropske diplomate je to zeló britka skušnjava, ki jim gotovo glave beli. Kaj pomaga namreč najlepša pogodba, če tisti, ki bi jo podpisali in bili porok zánjo, mahoma zginejo! Koga bi evropske vlade prijele, če bi se obljubljenе reforme ne izpeljale? In kaj še le ustajniki! Ali morejo zaupati državi, v kateri se sultani, princi, ministri more? Kaj jim pomaga, če jim vlada, ali celó sultan sam slovesno obljubi pomiloščenje, potem pa čez noč sam zgine! Naslednik ni nič obljubil, tedaj ni na nobeno obljubo vezan, se tudi ne bi za nobeno zmenil. Ustajniki že poznajo svoje ljudi in ne bodo šli tako lahko na limanice. Kako bi bil kdo brez skrbi v deželi, v kateri celó najvišji državni mogočnjaki vedno na sodih smodnika stojé! Zdaj bodo — če še niso — tudi liberalci evropski sprevideli, da tam, kjer morjenje vlada, ni tal za liberalizem — bodi si, kakoršen koli.

Upajmo, da bodo zadnje dogodbe evropsko diplomacijo vendar-le pripravile do tega, da bo

Zadnji dnevi v Ogleju.

(Izvirni roman iz petega stoletja.)

Spisal Alojzij Lukovič.

(Dalje.)

XV.

V hunskem taboru je posvet. V kraljevem šotoru so zbrani vsi knezi. Po dostojanstvu so razvrsteni. Dolgo, dolgo že čakajo, a kralja še ni, saj se dosti ne briga za te kneževske robove. Zavezniki so mu sicer, a le po imenu, ž njimi dela kakor s sužnji.

„To je nezaslišano, kako nas muči“, šepeta Valamir Teodomiru, svojemu bratu, „pri vsaki priložnosti kaže, da je on gospodar. Ha, čudno, da smo tako navezani na tega krvoloka.“

„Tiho, tiho“, odvrne Teodomir, „Atila ne razume šale, nobena glava ni tako visoka, da bi je ne dosegla njegova roka.“

„A kaj, čas osvete že pride“, tolaži se Valamir, „ta silovitež ne konča dobro. Zdaj se gotovo nikjer drugje ne mudi, nego pri

mehkužnih nesnagah. Zarad Ildike mora čakati toliko knezov, na kojih miglje pazijo tisoči hrabrih vojakov.“

Nevolja raste med navzočimi.

„Mrtev je postal, mehkužen, v boj se niti ne prikaže. Med tem ko se mi bijemo, igra se s svojo baburo, pestuje svojega Irnaka;“ — krega se Barsanel, „méni, da pesti ubozih zaveznikov bodo že pribojevale kraljestvo, kjer bo ljubljene njegov kraljeval. Glej, Gontarel, vidiš li rane, ki sem jih dobil pri zadnjem naskoku? Mi se bijemo, tolčemo, stradamo, on pa se valja v razkošju, ta . . .“

„Barsanel“, tolaži Gontarel, „pri bogovih, vsaj molči, če ti je koža draga.“

„Kaj?“ jezi se Barsanel, „dolgo ne bo trpelo. Stvar se mora odločiti.“

Zastor se odgrne. Atila vstopi. Plamen šviga mu iz oči, zakrivljen meč, kterega je, kakor so narodi trdili, iz samih nebes dobil, svetli se mu na strani. Orožje navzočih po malem cvenklja, naznanujoč nevoljo. Atila ne

črne besedice. Polagoma gre k sedežu. Vsede se, grozeče gleda okoli sebe, misleč, strahovit pogled jih bode pokoril, ker dobro slutí, da se bliža vihar. In res, v svétu nastane grobna tihota. Nihče ne spregovori.

„Knezi“, prične Atila naposled, „pozdeva se mi, da se prijateljstvo ruši med nami.“

Knezi molčé.

„Skoro le sovražne poglede vidim. A vedite, če bi do razpora prišli, Atila ima meč, ki se ne skrha nikdar. Gorjé mu, kdor me sili, da ga izderem.“

S pobešeni očmi sedé knezi. Ustna si grizejo.

„Kralj!“ . . . drzne se naposled Valamir.

„Svobodno Valamir, govori, Atila te poslušá“, dé kralj ostro.

„Mogočni, silni kralj“, nadaljuje pogumno Valamir, „naj se ozre tvoje oko na uboge narode, ki se klatijo že tretji mesec okoli Ogleja, brez nijednega vspeha. Oglejčani se boré kot divji oroslani, in imajo še mnogo živeža. Mi pa stradamo, naše žene in otroci so medli

s Turki drugače govorila, kakor je dozdej; in to bi bilo dobro in koristno, pa tudi zelo potrebno.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. junija.

Avstrijske dežele.

Iz Dunaja. Shod avstrijskega cesarja in ruskega cara ima biti v grajski Reichstadt na Českem. Priprave se že delajo in po njih sklepati — misli ruski car dalj časa tam bivati. Dan shoda pa še ni določen.

Kakor poroča „P. L.“, so bile v petek pogodbe med obema ministerstvom o novi colni tarifi pod predsedstvom dvornega svetovalca vit. Žvegljina dognane s popolnim porazumljenjem. Obravnave o banki pa dozdej neki še niso imele nobenega vspeha.

Česko. „Pol. Corr.“ poroča, da cesar za župana praškega mesta izvoljenega českega pisatelja in glavnega vrednika „Politike“, dr. Zeithammer-a, ni potrdil. V ustavaškem taboru je vsled tega veliko vriskanje.

V Galičiji je velika povodenj, ki dela veliko škodo zlasti po podzemeljskih jamah, kjer pridelujejo sol in nafto.

Ogerska zbornica poslancev je bila v soboto sklenjena in se ima začeti še le v drugi polovici septembra. Vendar si je dal predsednik pooblastilo, da sme zbor tudi prej sklicati.

Iz Pešta se poroča, da je zdaj tudi po vsem Hrvaškem in Slavoniji prepovedano pošiljati telegrame iz številke sestavljene. V Dalmaciji se to že prej ni smelo. To se ne vjema zelo z vednimi govoricami o miru.

Vnanje države.

Iz jugoslovanskega bojišča so imeli uradni listi zadnje dni za ustajnike jako neugodne novice. Poročali so namreč o več četah, da so bile po Turkih tepene in razkropljene. Te novice se pa ne potrjujejo, so bile že „Turške.“ Ravno tako je „Pol. Corr.“ oznanila, da je v Bulgariji ustaja že potlačena; tudi ta novica se je v Carigradu zlegla, to pričajo neprenehoma praske“, o katerih je vedno slišati. Iz Hercegovine pa zdaj ni nič poročil.

Na srbskem se je naenkrat vse drugače zasakalo. Neprenehoma se spravljajo topovi in streljivo na meje. Ruski general Černajev je v „Ruskem Miru“ objavil, da je ves vnet za Srbijo in se hoče za njo boriti. Rističev tajni načrt, pridobiti Bosno na mirnem potu s pomočjo Angleške, je popolnoma

postal; vojaci silno, silno tožijo, žugaje, da na lastni nagib zapusté svoje kneze, in da vdarijo na jug, naj bode potem karkoli hoče. Kralj! ozri se okrog. Vidiš li, kako je vse snedeno, oglodali smo deželo do kosti. Če Oglej ni v kratkem naš, ne vem, kaj bo. Kralj, govoril sem v imenu ostalih.“

„Toraj kaj naj storim? Kaj svetuješ? Junaci, tam je mesto, vzemite si ga.“

„Kralj“, nadaljuje Valamir, „načeluj ti skupni vojni, tvoj silni duh prešine vse vojaštvo. Splošen, trojen naskok naj se vrši. In če se ta ne posreči, dobro, pustimo to gnjezdo, udarimo naprej ali nazaj, tu ni moč več ostati.“

Atila se nasmehne:

„Sam se prepričam o stanju vojne“, pravi, „a spremstvo naj bo močno, zanesljivo, sijajno.“

Naglo se vzdigne kralj. V kratkem so priprave za bojni ogled dovršene. Zasedejo konje, dirjajo čez polje kot spake. Kralj postane.

„Ha“, prične, „še je Oglej ponosen, a čakaj, občutil boš še šibo božjo. Za tisoče in

spodletel. Razjarjenost je povsod velika, vendar čakajo še, kaj bodo poslanci v Carigradu opravili. S Črnogoro je Srbija v dobrem sporazumljenju, knez Milan je poslal Nikici milovalno pismo zaradi izgube najmlajše hčerke, ktera mu je te dni umrla.

Turške nove ministre „Deutsche Ztg.“ tako-le popisuje: „Safvet paša je najstarejši dostojnik iz šole Radšid-paševe, pošten mož, ki se ni dal še spriditi, tedaj zelo spoštovan služabnik svojega gospoda in prijatelj turškega naroda. Pri prejšnjem sultanu ni nič veljal. Diplomaciji evropski je bojda všeč in tudi temeljito izobražen. Bil je dalj časa v Parizu, kratek čas poslanec na Dunaji, potem večkrat minister unanjih zadev, pravosodja, nauka, nazadnje ud državnega sveta. Dunaj ima zelo rad, posebno dunajsko kuhinjo. — Novi vojni minister Abdul-Kerim je za vojno izobrazil se na Dunaji, tedaj mu je Avstrija zelo priljubljena. Časnikov ne bere, izvzemši dunajskega „Kikeriki“, ki je pa zdaj na Turškem prepovedan; tedaj njegova izobraženost ne sega daleč. Leta 1872 je bil vojni minister, potem poveljnik trdnjave Šumle. Pri vojni ne velja za možaka, vendar upajo, da se bo preskrbel z energičnimi častniki. — Novi minister pravosodstva, Kalil Šerif-paša, je jako talentiran, pa rad igra in je zaigral res že svoje veliko premoženje. Rojen je Egipčan. Tudi on je bil že poslanec na Dunaji, zadnje leta pa je živel sam zá-se.“ — Kaj ima Turčija, kaj evropska diplomacija, kaj imajo ustajniki od teh mož pričakovati, to se bo še le pokazalo.

V Belgiji še ni miru. Razzajanje večih trum je sicer ustavljeno, vendar pa je še tu in tam veden ravs in kavs med liberalci in klerikalci. Liberalni listi zdaj dolže klerikalce, da napadajo „mirne“ liberalce. Belgiški liberalci so napeli vse strune, da bi podrli ministerstvo, ker v kamori ne morejo priti do večine, a to se jim ni posrečilo. Zdaj pa so v posebnem shodu sklenili sestaviti peticijo do kralja in po vsi deželi nabirati podpise za-njo; v ti zahtevajo, naj bi se volitve strogo preiskovale. Pa tudi, če kralj to peticijo usliši, menda ne bo liberalcem prav nič pomagano.

Laška. Kako se liberalci levijo (kožo spreminjajo), kaže sledeče. „Unita“ 7. junija naznanuje, da je Milko Castelar pismo pisal in srečo vošil laškemu baronu Janko Nicoteru, ker je postal minister. — Imenovani časnik o tej priliki omenja, kako so tudi novi laški ministri na svojo brado preslavljali tisto svečanost, ko so se okinčavali z novimi žnoricami in redovi, ki so jih dobili od kralja Viktor-

tisoče mojih ljudi, ki sedaj gnijó v tvojih okopih, boš točil še krvave solze.“

„Naprej!“ grmi kralj in naprej dirja četa na vzhod. Mrmraje sprejmó Gotje kralja, orožja ropot mu naznanja nevoljo. Nevoljnost je velika, misli si Atila, nekaj se more vršiti. Za streljaj bližajo se mestu.

Tužen pogled. Le oko krvi vajeno ga prenese. Zidovje je že tu pa tam razpokano, silni stenolomi so mu vsekali rane. Izpod konjskih kopit vzdiguje se prah. A v prahu leže osmोजना trupla; razbite so črepinje, polomljene roke in noge, rebra prebodena. Tu leži črni Hunec, roke še krčevito objemajo padlega Rimljana, nohti so zabodeni v meso, zobje mu vtisnjeni v obraz. V smrtinem boju praskala in klala sta se sovražnika kot divje zverine. Tam leži konj, okoli njega mnogo pobitih ljudi, morda še na pol živim je razbil v smrtinem boju s kopitom črepinje. Vse leži križem, razparano oklepje, polomastene čelade, polomljeno kopje, razklani meči in druga bojna ro-

Emanuela; kajti „Katoní ob levici niso neprijatli naslovov in bengljavic;“ z grenko pa pravično satiro pristavlja: „Obésnjeni demokrati, kadar splezajo do oblasti, spremenijo kožo, in od tod je ne mara, da so si zaslužili hvalisanja Emilija Castelarja, najbolj ljutega republikana na Španjskem, ki pa je bil najbolj pobleven izmed konstitucionalcev potem, ko je oblast dosegel. Poslal je Nikoteru pismo z vošilom, in minister za notranjstvo ga je vesel dal razglasiti v „Bersaglieru.“ —

Angleško brodovje po turškem morji ima zdaj 147 topov in okoli 3700 mož. Francoske, laške, ruske in grške pa vse skup 250 topov in 9800 mož. Angleškim ladijam se jih ima pridružiti še pet, ki so poklicane iz azijskega morja in imajo 139 topov. Da Angleška svoje ladije kliče iz vseh krajev skup, to gotovo veliko pomeni.

Izvirni dopisi.

Iz Sostrega pod Ljubljano, 19. jun. (Nesreča.) Danes zjutraj zgodaj je šel M. P., zadržski Bizjak iz šentlenarske fare v Sostrem s sosedom po drva v hrib nad Gostinico. Gredé iz Zaloga proti Lazim jih doide hitri poštni vlak iz Ljubljane. Bizjaku se splašita lepa konja, predirjata do dveh prednjih voz, in, ko se jih hočeta ogniti, se nad Gostinico pod Jančeharjem zvrne M. P. iz voza čez škarpo v globoko Savo, konja pa in voz se prekucneta čez njega v šumečo vodo. M. P. dobro plava, čeravno ga pogoltné nekekrat savski vrtinec. Z vodo se borečemu M. P. pridejo Gostiničani s čolnom na pomoč ter ga rešijo neprevidene smrti. Konja sta utonila. Crknjena konja pa razdrti voz so iz Save izvlekli pri Lazih. — Ker je na omenjenem kraju tik ceste globoka Sava, kako je to, da ne skrbi dotični cestni odbor za primerno cestno ograjo?! Če zasipa južna železnica nevarni vrtinec, kateri preti cesto spodkopati in železnici škodovati, je mar prav, da se pusti kamenje na cesti ležati, da se voz voza težko ogne in se potem taka nesreča primeri!

Iz Dobropolj, 18. junija. Tukaj je umrl priljubljeni bukovez F. Brodnik 15. t. m. po zelo kratki bolezni; v nedeljo 11. t. m. se je še vesel pogovarjal s svojimi prijatelji, in par dni potem smo ga že spremili na pokopališče. Bil je rajni iskren narodnjak in silno spoštovan po vsi naši okolici, dokaz temu njegov sijajen pokop. Spremilo ga je do gomile veliko njegovih prijateljev in vsakemu je porosila solzica oko, ko je zemlja zakrila tako

potija. In v okopih? Nadiža, ki je tekla krog mesta, postala je mlakuža in iz mlakuže molé roke, trohnjene roke, razpadajoča telesa, razširjevaje neprenesljiv smrad.

Ali kralj se ne zmeni za to, niti knezov ne gane ta prizor. Človek, oj človek, ti, ki imaš čuteče srce, oj, kaj postaneš, ko enkrat kri povohaš? Hujši, lutejši, nego krvoločna hijena v afrikanskih pustinjah.

Od vzhoda naprej na zahod jaha kralj, vedno bistro ogledovaje trdnjavo, iskaje kraj, kamor bi zagnal glavno silo. Časoma jo krene prek polja v tabor posameznih krdel, pa na zarujavelih obrazih ne vidi več onega ognja, ki je k divji besnosti navduševal severne te narode. Nevolja mu raste, sam pri sebi sklene vporabiti vso moč, da mu pade pri prvem naskoku Oglej v last, drugače, to dobro ve, razkropi se bojna ta sila, vsak bi po svoji glavi delal, in konečno bi moral meč potegniti proti lastnim ljudem. A trebalo bi te narode vzbuditi k prejšnji čilosti. Je li pa dosti k temu

priljubljenega mladenca še le v tridesetem letu svoje starosti. Srčna hvala gosp. kaplanu, ki so se potrudili, da so ranjencu tako sijajen sprevod napravili; pevcem, ki so mu peli nagrobnico, izrekam tudi srčno hvalo. — Tebi, preminuli, pa bodi večni mir!

Domače novice.

V Ljubljani, 22. junija.

(Mestni zbor ljubljanski) je imel v torek popoldne sejo, na katere dnevnem redu jo bilo premenenje mestnih ulic in trgov, ter prešteviljenje hiš. Po proračunu bi ta preuredba stala mesto nič manj ko 3500 gold.; 800 gold. bi plačala mestna blagajnica, vse drugo pa hišni posestniki sami in sicer po 2 gl. za tablico, ki bi se imela nabiti na vsako hišo. Narodni zastopniki gg. dr. Bleiweis, Potočnik in Regali so se temu sklepu po vsi pravici ustavljali, ker to ni niti potrebno, niti pripravno, in hoteli, naj se sklep o tem odloži do tje, ko bo v mestni blagajnici kaj denarja; zdaj pa je mnogo silnejših potreb, katerim mestna blagajnica zavoljo praznote ni kos. Ali vsi še tako tehtni in dobro utemeljeni razlogi so bili zastoj, zato so narodni svetovalci vstali in odšli, ker niso hoteli glasovati zoper blagor volilcev svojih. Po njih odhodu je ostalo v dvorani le 14 nemčurskih starešin, tedaj zbor ni bil več sklepčen in predlog bi se bil moral odložiti. Toda nemčur si že ve pomagati, zato so hiteli poti iz „rotovža“ na vse kraje, da so zbornali toliko starešin skup, kolikor jih je treba za sklepanje, in tako je bil sprejet predlog, ki je vse drugo prej nego potreben in koristen za mesto in ugođeu za prazno mestno blagajnico ter za žepe hišnih gospodarjev. Tako skrbé nemčurji na „rotovžu“ za blagor mesta.

Da pa naši bralci zvedó, kaj ima ta sklep v sebi, naj tu spregovorimo še nekoliko besedi o njem. Naše liberalne gospode grizejo nekatera imena, kakor „šentjakobski, frančiškanski, stolni, križanski trg“ in sploh imena krajev in ulic, ki prihajajo od patronov tistih cerkvá, ki ob teh trgih stojé. Zato so sklenili tem trgov in ulicam dati bolj liberalna imena, ki ne spominjajo na svetnike in cerkve. Ob enem bi se potem hišne številke uredile bolj primerno, kakor so zdaj, ker je tu res mnogo zmedenega. To zadnje naj že bo, ker je potrebno, da se človek v mestu lože orijentira in najde, česar išče. Prvo pa ni nikakor potrebno in bo prav brez vsega vspeha, kar

potreba? Meč sicer ima, o kojem narodi še verujejo, da je iz nebes padel, a ta vera pomenja, kajti že dva meseca in pol klatijo se okoli Ogleja in ničesar niso si pridobili, razen kupov trohnečih trupel, ranjencev pa nebrojno število. Dostikrat pa za navdušenje zadostuje ena sama beseda, toda tako navduševalno besedo je težko najti.

S pobešenimi glavami sledé mu knezi in drugi dostojniki, mogočno zidovje jih plaši; vrhu tega pa so se strašno skrčili bojni oddelki.

Dojdejo na zapad. Tu se spomni kralj izdajice, ki je iz tabora zginil, kot da bi ga zemlja požrla. Skrbnejše opazuje zidovje in res zapazi, da na skrajnem koncu je vtrditev slabjša, da bi tam stenolomi z vspehom delali; če se pa predor v zid napravi, potem jo vdarijo Hunci skoz predrtje in če tudi prve stotine padejo, kaj zato? Čez njihova trupla bodo drugi lomastili.

Konec obzidja se vzdiguje visok stolp. Star je. Z vrhunca njegovega sveti se vsaki

skušnja uči. „Kapucinski vrt“ („Zvezda“) so premenili že davno v „narodni trg.“ Prašaj pa Ljubljančane po „narodnem trgu,“ stavim, da bo petdeseti, ki ga boš prašal, komaj vedel zá-nj. Ista taka je z „novim trgov“, kterega so zvali „Turjakov trg.“ Ali čez petdeset let mu prebivalstvo ne bo drugače reklo, nego „novi trg“, za „Turjakov trg“ bo malokdo vedel. Naj tedaj zdaj premenijo „šentjakovski trg“ v „Valvasorjev trg“, ali dajó mu kako drugo ime — ljudstvo ga bo imenovalo vedno le tako, kakor zdaj in drugoga ne bo nič, kakor brez števila zmešnjav, če bo namreč kak tujec prišel in prašal, kje je „Valvasorjev trg“, pa mu nihče ne bo vedel tega povedati. — Slednjíč pa še vprašanje: čemu to? Vsaka reč se stori gotovo iz kakega namena, da bi se ž njo kaj doseglo. Kaj pa se bo doseglo s premenjenjem ulic in trgov? Ali so sedanja imena preveč „zrucana“ in ne več za rabo? Je-li kak tako pameten človek v Ljubljani, da bi nam potrebo in korist tega premenjenja razložil? Ali res nemčurski mestni svetovalci nimajo nič silnejšega opraviti, ko take muhe preganjati? Ali bo potem bolje v Ljubljani, ko bodo imeli trgi in ulice druga imena?

(Odsek za izdavanje Matičinih knjig) je imel 10. t. m. sejo, pri kateri se je dogovarjalo o nekterih Matičinih ponujanih rokopisih in o narodnem blagu. Nabrano „narodno blago“ se bode izročilo gosp. prof. Wiesthalerju v pregled in v poročevanje o njem pri prihodnjih odsekovih pogovorih. — Po gosp. prof. Pletersnikovem nasvetu, da bi se po Slovenskem nabirala krajna imena za popolni „geografični imenik“, določi se, naj se odbor Matičin o tej zadevi obrne do izobraženih domoljubov po deželi s prošnjo, naj bi vsak v svojem kraji nabiral domača krajna imena (imena vasí, rék, gorá, hribov itd.). — Nekaj rokopisov oddalo se je gg. pregledovalcem, nekaj pa se jih je prihranilo za odborovo sejo, ktera bode morda že v začetku drugega meseca. — „Tomanovo življenje“, pisano po tajniku gosp. A. Praprotniku, in nekaj njegovih še nenatisnjenih in manj znanih pesem, vredjenih po nekterih odbornikih, je odsek za izdavanje knjig pregledal; dotični rokopis pride po nekterih malih popravkih že ta teden v tiskarnico. Tudi se je določilo, da se „Tomanovemu življenju“ dodá njegova podoba. — Matičini zemljevidi — posebno „Turčija“ in Kozlerjev „Zemljevid slovenskih dežel“ — se pridno razpošiljajo. Dogodbe sedanje na Turškem vabijo omikane naše ljudi, ki časnike beró, da segajo po zem-

večer močan ogenj daleč tje po morju, naznanevaja mornarju v temni noči, da breg in mesto sta blizo. Na stolpu štorcklje gnejzdijo, že imajo mladiče. Kraj stolpa na predstřešji stoji ravno zdaj starka. Otožno nekako gleda od tam dolí čez mesto. Na eni nogi stoji, drugo je skrčila pod perute. Toda vglédavši kralja, naenkrat ptič zleti, kroži krog stolpa tužno kričaje, njegov krik pozdeva se, kot da bi na pomoč klical. Nepremično gleda kralj ptiča, a tudi spremstvo je zapazilo štorckljo. Atila nekaj duhta. Zopet se vsede starka, svoj dolgi kljun žugaje obrne proti Huncem. A naenkrat zopet zleti, za trenutek zgubi se v stolp, a naglo zopet šine iz votline in kroži v zraku ravno nad kraljem. Toda sedaj ni sama, v dolgem kljunu nese ptiča mladiča, milo kričéčega, kroži in kroži in nazadnje šine kot blisk po zraku proti belim julijskim planinam. Kralj strmi za njim, a kot blisk se užaré mu oči, z mečem kazaje za štrkom reče s slovesnim povdarkom:

ljevdu Turčije, ki le malo soldov stane. — Ravnokar so prišli iz Kóke-ovega litografičnega zavoda na Dunaji vdrugeč natisnjene matične diplome; sedaj se bode ž njimi lahko postreglo vsem udom, ki želé lično diplomo imeti.

„Nov.“

(Banka „Slovenija“.) Pri zadnjem občnem zboru voljeni odsek za pregledovanje stanja banke je svoje delo do malega dokončal in našel, da ima banka še nekoliko premoženja in da zavarovancem se ni bati nobene zgube. Druga je z delničarji; za te bi bilo najbolje, ako bi se banka prodala ali spojila s kako drugo, ker le na ta način bi trpeli najmanj škode, oziroma bi jim bilo le malo ali celó nič še doplačati. — Mi smo v štirih člankih govorili o banki in prišli do istega konca, kakor pregledovalni odsek. Tedaj opozorimo delničarje banke „Slovenije“, ki so one članke morda le površno brali, naj jih še enkrat preberó in stanje banke jim bo jasno. Žalostno, da je vse tako, kakor se je nam zdelo.

(Kmetijska novica). Kakor „Novice“ iz gotovega vira izvedó, je sl. ministerstvo kmetijstva družbi kmetijski pisalo, da je obveljal njen nasvèt o reorganizaciji učiteljskih preparandij v tem oziru, da se bode kmetijstvo na preparandijah v prihodnje temeljito učilo, ker le potem je mogoče, da pridejo iz njih v kmetijstvu izvedeni učitelji na deželo, ki morejo šolsko mladino po dovršeni ljudski šoli s pridom učiti tako, da dobimo „nadaljevalnih kmetijskih šol“ veliko po deželi. Ministerstvo je pri tej priliki pohvalilo delovanje družbe kmetijske, dež. šolskega sveta in deželnega zbora.

(Krajska eskomptna družba) se je 17. t. m. ustanovila v Ljubljani. V odbor so voljeni gg. Martin Hočevár, Janez Janeš, Jože Kordin, Peter Kozler, Jože Krisper, Luka Tavčar in Valentin Češko. Ta družba prevzame tudi dozdanzo „štajarsko eskomptno banko,“ ktera odslej neha svoje delovanje.

(„Turški list“) se jezi nad našim poročilom o zadnji seji mestnega starešinstva, ker smo omenili, da je gospod Regali upiral se zoper tajne seje. Ali kakor smo že zadnjíč rekli — „turški list“ nima dobrih predstavljavcev, zato se mu je zopet nesreča zgodila, da je naše poročilo na glavo postavil. Mi smo namreč rekli, da se v teh tajnih sejah obravnavajo reči, ki so v ozki zvezi z mestno kaso, namreč remuneracije, posojila in priboljški magistratnim uradnikom in služabnikom, med ktere spadajo tudi policaji. „Turški list“ pa trdi, da smo mi

„Knezi, junaci, bogovi govore. Vidite li štrka? Razumete li znamenje bogov? Tolmačim vam ga. Evo štorcklja z mladičem zapušča mesto, dobro vedé, da tam, kjer stoji njeno gnejzdo, vdere se zid, da od tam naprej širi se propad Ogleja. Knezi, povejte narodom: Bogovi govore, da v treh dneh Ogleja ni več!“

Strmé poslušajo knezi kralja, čudna groza spreleti praznoverno spremstvo. Dalj časa molčé, a tim močnejši vrisk sledi tem besedam.

Kot blisk se razširi kraljevo prerokovanje po taboru; klici in brenk orožja vsestransko navdušeno pozdravljajo samosilnika; njemu pa na obrazu se bere silna zadovoljnost. Novo gibanje prične se v taboru. Novi stenolomi se napravljajo, snopovje iz dračja, fratja se veže, lestvice tešejo, orožje se brusi. Kralj je odslej povsod, povsod spodbada in navdušuje, kazaje na bogati plen, velike žitnice. Neznani ropot odmeva po okolici; njegov odmev tužno kot v grobu odmeva v Ogleju.

(Dalje sledi.)

rekli, da gre v takih sejah večidel za povikšanje plače dotičnim ljudem. Učite se toraj prej slovenskega jezika, predno se podstopite nas v tem zavračati. Sicer pa obljubimo, da bomo prinašali tudi poročila iz teh skrivnih sej, ako li ona stranka ne bo nehala tako delati, kakor je delala do zdaj, da bodo volilci zvedeli, kako nemčurski starešine njih blagor prekucujejo. — Naj tu pristavimo še besede Dežmanove, ki jih je v zadnji seji spregovoril gosp. Regaliju, namreč, da, če je kdo dobro jezičen in zvit, ljubljanske volilce kmalu h kakih reči pripravi. — Zahvalite se, nemčurski volilci, gospodu Dežmanu za to pohvalo vašega zadržanja. Zato vas pač lahko lovi. On govori iz lastne skušnje.

(Še enkrat ljubljansko streljišče.) Kakor zdaj zvemo, je dovoljenje za stavbo „streljišča“ pod Rožnikom že od deželne vlade došlo. Tedaj se je ta reč prav tihotapsko dognala, Ljubljanci še vedeli niso za-njo. Kaj bo gotovi nasledek tega streljišča pod Rožnikom, to smo v zadnjem listu že obširno naznanili. Če imamo temu pristaviti še kaj, je edino to-le: Ljubljanski mogočnjaki se kaj radi vozijo preko Rožnika, deloma da se v okolici malo razvedré in morda pod Rožnikom malo ustavijo, deloma da svetu kažejo svoje vozove in konje. Kaj bo taka nališpana in našopirjena družba v kočiji rekla, če se po poku možnarjev in pušk konji splašijo in vržejo vse, kar je v kočiji na tla! O sreči bodo morali govoriti, ako se jim pri tem nič družega ne zgodi, nego da si pomečkajo lepa krila in se povaljajo po tleh; utegne se pa tudi kaj družega hujšega prigoditi. Zato res ne moremo prav razumeti tega, da celó uradna „Laibacherica“ dela reklamo za streljišče pod Rožnikom. Sploh je vsa ta reč jako malenkostna, peščica strelcev pač ne zasluži, da bi se toliko za-njo storilo in se zavoljo nje najlepši kraj okolice ljubljanske popačil. Saj nima nobenega družega namena, kakor privatno zabavo. Če se tedaj tim sitnežem tako na roko gre, kdo se bo čudil, ako se ljubljanska mladina otroških let oglasi za poseben prostor za „frnikolo“! Ali ni tako pokanje tje v en dan res le otročarija?

(Zasežen) je bil „Narod“ dvakrat po vrsti, v soboto in nedeljo, prvič zaradi nekega članka o slovenskem jeziku pri vojaščini, drugič pa zaradi nekega dopisa o Seidlnu.

Razne reči.

— Katol. društvo v Ljubljani je spomin 30letnice sv. očeta 16. t. m. poslavo z lepim govorom gosp. prošta Jarca, pontifikalno sv. mašo v nunski cerkvi in z vošilom do sv. očeta po telegrafu.

— Čitalnica bizoviška pod Ljubljano vljudno vabi častite ude k besedi v nedeljo 25. t. m. Začetek ob 4. uri popoldne. — Bo gotovo Ljubljancanom priležno, ki hočejo napraviti kak izlet v ta prijetni kraj.

— Nesreča. Dne 17. t. m. se je vnelo v kovačnici Matije Burnika v Novi vasi v okraju logaškem, in poslopje je pogorelo do tal z vsem, kar je bilo v njem. Škoda znaša okoli 350 gl., pogorelec ni bil zavarovan.

— Pretepi. V Dravljah nad Ljubljano so se preteklo nedeljo stepli fantje in enega ubili, dva pa sta zelo ranjena. — Isti dan so se tudi v Šentvidi pijanci vsekali in s takim vspehom, da je bilo več ranjenih, posebno hudo eden na glavi in po nogah. Tako blizo glavnega mesta, pa taka surovost! Ali pri uas v tem obziru res ne bo nikdar bolje?

— K smrti obsojen je bil v Novem mestu 17. t. m. Janez Koritnik iz Brezove

gore, okraja krškega, zaradi zavrtnega umora in družih hudodelstev.

— Zopet nemško-znanstveni „švindl“, ka-li? „Narodu“ se piše iz Loža na Notranjskem sledeče: „V „Laibacherici“ in v več drugih časnikih se je te dni čitalo, da se je posrečilo g. Günther Kurze-ju, odgojitelju princa Hermana Schönburg Waldenburg, najti mesto, kjer je nekdanje japidsko Metullum stalo. Griček, na katerem je imenovani gospod po nasvetu Metulcev kopal, je tukaj obče znan pod imenom „Stari grad“, bil je obiskovan že od več arheologov in tudi kopalo se je že tam. Videti je na prvi pogled, da je na tem griči nekdanj ozidje bilo, toda, da bi bilo tam mesto Metullum stalo, to ni res, kar se že iz tega previdi, ker prostora niti za malo vasico ni, tem manj za mesto, kakoršno je bilo Metullum, ki je, kakor zgodovinarji poročajo, štelo 6000 do 7000 prebivalcev. Že Schönleben je, kakor se bere v Valvazorji (XIII. knjiga, stran 97), izrekel, da na tem griči ni stalo mesto Metullum, ravno ne po popisu Apianovem, ampak, da je bila na tem mestu kasneje trdnjavnica sezidana, ktere zidovje je 74 let poprej, ko je Schönleben pregledaval ta kraj, še nad zemljo stalo. Arheologi, ki so po teh krajih hodili, bodo vsled teh vrstic, uganili, o katerem griči je tu govorica, ker Metulci so mi sami pravili, da so, kakor g. K., tudi že več družih gospodov na ravno tisto mesto peljali, in da se je tam kopal. Toliko se mi je zdelo potrebno priobčiti, da se reč bolj razjasni in se komu nepotreben pot prihrani.“ — Iz tega se zopet vidi, kako se nemci radi imenitne delajo, če tudi brez vsega vzroka.

— Prijateljem Turkov podamo sledečo zbirko turških grozovitosti, ktera je bila „Nar. Listu“ iz Livna poslana. „Turki preganjajo kristjane na nezaslišan način, kar ustaja na Livanjskem polji tako srečno napreduje. Koj, ko se je tu ustaja vnela, so Turki kneza (starešino) Marka Čaja podnevi pred očmi Mohamed-baja, Derviš-baja, Bušaltije, predsednika živenskega sodišča in Selim-paše v sredi trga ubili. Razen tega so posabljali še dva druga kneza in krivdo navalili potem na dva kristijana. Dne 15. aprila je ubil oderuh Agan Čizmić pod Ljubinčicem neoborožanega berača, drugi dan pa Turek Kluča posekal mirnega kristijana pod Prispondom. Isti dan gre Agan Čizmić z nekterimi Turki v zapuščeno vas Rujane, pa ne najde nikogar, ker je vse v hribe pobegnilo. Le 12 letni deček Žarko je bil še blizo vasi s puško v roki. Turki ga zagledajo in drvé s konji za njim, ga po kratki brambi zgrabijo, brž slečejo, režejo in ga potem trpinčijo, dokler v groznih mukah ne zdihne duhá. Mrtvemu odrežejo glavo in jo na drogu nesó v Livno. Tako je obhajala divja druhal zmago nad 12letnim dečkom! — Dne 23. apr. so padli trije kristijani po turških kroglah pred mestom Livno. Dne 3. maja so Turki dva kmeta iz Duvne, vračajoča se iz sejma, poleg mesta posabljali, 15. maja pa dva kmeta čez pol presekali. Dne 23. maja prišlo je Turkov pred hišo Joža Beljana v Livno, pokličejo ga ven in ko se pokaže, ga ustrelé. Dne 25. maja pride jih več v hišo Ivana Mumuza v Livno, on jim mora napraviti večerjo, potem jim pot kazati; ko pa pridejo kakih 50 korakov od hiše, ga s pištolami vstrle, itd.“

— Turška zapravljalivost v serailu. Abdul-Aziz, prejšnji sultan, je imal serail ali dvorsko ljudstvo in družinstvo, za ktero se je potrevalo po 13 milijonov na leto. Imel je sultan 712 sužnjev, in 148 skor-sužnjih čer-nuhov „tavašev.“ Prvi kamernik je imel po

100.000 frankov na leto, in „kizlar aga“, glav-ar čer-nuhov in odalisk, po 138.000 frankov. Sultanova mati je dobivala po 72.000 frankov, sultanova sestra po 18.000 fr., Murad effendi (sedanji sultan), po 12.000 fr., le-téga mati po 2400 fr.; mnogi otroci cesarske rodovine po več tisuč.

— Pred sodnijo. Sodnik: „Vi ste znani kakor pijanec in ste obsojeni, da dobite ali dva dni zapora ali pa 10 gl. kazni.“ Pijanec: „Prosim za 10 goldinarjev.“

— Prevarani pesnik. Gospod kupil je svoji hčeri zvezek pesmi. Na kolodvoru zagledal je pesnik pri gospodu zvezek, ter si je mislil: „Glej! glej! Ta gospod kupil je moje pesmi svojej blagi hčeri! Presneto, moram iti ž njima v isti voz.“ To tudi stori; ravno se je bil vsedel, kar izleče gospod zvezek iz žepa, ter reče hčeri: „Ljuba Dela! Hotel sem ti napraviti veselje in sem kupil te pesmi! Le beri jih! Kaj tako neumnega nisem slišal še v svojem življenji. In potem se da ta osel še tu spredaj fotografirati!“ Pesnik: „Da bi te! Zdaj moram škiliti, da me ne spoznajo!“

Umrli so:

19. in 20. junija. Marija Žibert, gruntarja hči, 18 l., za vnetjem možg. mrene. Ana Brezina, hči. col. oficijala, 9 l., za oslabljenjem.

Eksekutivne dražbe.

26. junija. 3. Jože Bovha-vo iz Zvirč (1545 gl.). — 3. Fr. Golob-ovo iz Ljubljane (11887 gl.), obe v Žužemberku. — 3. Jan. Ostank-ovo iz Strmca. — 3. Luka Godina-vo iz Gorenje Košane, obe v Postojni. — 1. Marije Praprotnik ove iz Št. Jurija (732 gl.) v Litiji.

Telegrafične denarne cene 21. junija.

Papirna renta 66-75 — Srebrna renta 70-20 — 1860letno državno posojilo 110-80 — Bankine akcije 848 — Kreditn. akcije 149-30 — London 120-90 — Srebro 102-50 — Cos. kr. cekini 5-79 — 20frankov 9-62.

Častiti duhovščini

in cerkvenim predstojništvom

podpisani vljudno naznanja, da izdeluje po najnižji ceni raznotere

cerkvene paramente:

Kazule z nepravimi francoskimi bortami od 15 do 50 gld., z zlatimi bortami od 50 gld. naprej.

Pluvijale od 38 gld. naprej.

Dalmatike (par) od 46 gld. naprej.

Obhajilne štole od 3 gld., borze pa od 2 gld. 60 kr. naprej.

Bandera, velika, iz svilnatega damasta, stanovitne barve, s podobo in 4 čopi (cofi) od 110 gld., mala pa od 35 gld. naprej.

Baldahine od 48 gld. naprej.

Antependium za pred sv. Rešnje telo od 9 gld. 40 kr. naprej.

Velume od 8 gld. naprej.

Mrtvaške prte od 17 gld. 60 kr. naprej.

Birete od 1 gld. 30 kr. do 3 gld.

Pobiralne pušice od 3 gld. naprej.

Tudi naznanjam, da imam za vse te reči domačega in francoskega blaga na izbero in da si bom prizadeval vsa naročila točno in vestno izvrševati. Po sv. Rešnjem Telesu tudi jemljem v popravu stare poškodovane paramente.

Po želji č. g. naročnikov oskrbim za bandera tudi križe, zvezde, nosilne palice itd.

Blaž Rasp,

(14-5) izdelovatelj cerkvenih parametrov in cerkvenik (mežnar) stolne cerkve. (Stanuje v semeniškem poslopji hš. št. 283.)